

Aprobat	Hotărârea CEC nr. 1130 din 18 iulie 2023
În vigoare	03 august 2023
Publicat în Monitorul Oficial al RM	2023, nr. 287-290, art. 756

## **REGULAMENT**

### **cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali**

#### **Capitolul I. Dispoziții generale**

1. Prezentul regulament stabilește statutul, drepturile și obligațiile persoanelor de încredere ale concurenților electorali (*în continuare* – persoane de încredere), procedura de confirmare și modul de desfășurare a activității și de participare a acestora la procedurile electorale.

2. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încărca textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezentul regulament care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter inclusiv/nonsexist.

3. Persoanele de încredere se desemnează de către subiecții cu acest drept, după cum urmează:

- a) partidul politic și blocul electoral, înregistrate în calitate de concurenți electorali;
- b) candidatul independent;
- c) participantul la referendum.

4. În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, subiecții prevăzuți la pct. 3 pot avea persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală, iar în cazul alegerilor locale și referendumurilor locale – doar în circumscripțiile electorale în care candidează sau se înregistrează în calitate de participanți la referendum.

5. Prezentul regulament se aplică în mod corespunzător tuturor subiecților prevăzuți în pct. 3.

#### **Capitolul II. Statutul persoanei de încredere**

6. În calitate de persoană de încredere poate fi desemnată persoana care întrunește condițiile prevăzute la art. 14 din Codul electoral nr. 325/2022.

7. În cadrul aceleiași perioade electorale, calitatea de persoană de încredere este incompatibilă, în special, cu cea de:

- a) candidat la o funcție electivă sau participant la referendum;
- b) persoană de încredere a altui subiect prevăzut la pct. 3;
- c) trezorier al partidului politic, al concurentului electoral, al participantului la referendum sau al grupului de inițiativă;
- d) observator acreditat de organul electoral sau interpret al acestuia;
- e) jurnalist legitimat de instituțiile mass-media și confirmat de Comisia Electorală Centrală;
- f) funcționar electoral care își exercită activitatea în cadrul organului electoral constituit pentru scrutinul respectiv;
- g) reprezentant al concurentului electoral sau al participantului la referendum;
- h) conducător sau membru al unui grup de inițiativă;
- i) conducător (persoană cu funcții de răspundere) al cultului religios sau deservent din cadrul acestuia;

j) funcționar public sau persoană care deține funcție de demnitate publică și nu și-a suspendat raporturile de serviciu odată cu confirmarea în calitate de reprezentant;

k) operator de interviu autorizat pentru efectuarea exit-pollurilor.

8. Activitatea persoanei de încredere începe din momentul confirmării acesteia prin hotărârea organului electoral, dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua votării, și încetează în cazurile prevăzute la pct. 31.

9. Persoanele de încredere își desfășoară activitatea în circumscripția electorală pentru care au fost confirmați.

10. Persoanele de încredere confirmate în condițiile capitolul III își pot desfășura activitatea și în cel de-al doilea tur de scrutin la alegerile prezidențiale și cele locale, precum și în cazul organizării votării repetate la toate tipurile de scrutin. Activitatea acestora este reluată din data stabilirii celui de-al doilea tur de scrutin sau al votării repetate.

11. În activitatea sa, persoana de încredere se conduce de Codul electoral nr. 325/2022, de actele normative ce conțin dispoziții aferente procedurilor electorale, de actele administrative adoptate de Comisia Electorală Centrală și de alte organe electorale, în limita competenței, precum și de prezentul regulament.

### **Capitolul III. Confirmarea persoanelor de încredere**

12. În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, numărul persoanelor de încredere se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul alegerilor locale și referendumurilor locale – prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea. În cazul în care nu se confirmă componența nominală a consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea în condițiile art. 35 din Codul electoral nr. 325/2022, numărul persoanelor de încredere se stabilește de consiliul electoral de circumscripție de nivelul întâi.

13. Temeiul pentru stabilirea numărului persoanelor de încredere este numărul secțiilor de votare din aceeași circumscripție electorală stabilit pentru scrutinul precedent de același tip.

14. Hotărârea privind stabilirea numărului persoanelor de încredere se adoptă în termenele stabilite în programul calendaristic al acțiunilor electorale pentru scrutinul corespunzător, aprobat de Comisia Electorală Centrală.

15. Numărul persoanelor de încredere ale subiecților prevăzuți la pct. 3 nu va depăși numărul determinat potrivit pct. 13, indiferent de funcțiile pentru care candidează sau își înaintează candidații. Persoanele de încredere ale subiecților prevăzuți la pct. 3 se confirmă, în limita numărului stabilit, de către organul electoral care i-a înregistrat în calitate de concurenți electorali sau participanți la referendum.

16. Pentru confirmarea persoanelor de încredere, subiecții prevăzuți la pct. 3 prezintă organului electoral corespunzător următoarele documente:

a) cererea privind confirmarea persoanelor de încredere, cu anexarea listei persoanelor desemnate, după caz, distribuite pe circumscripții electorale, conform modelului dat în anexa nr. 1. Lista persoanelor de încredere se întocmește în limba română și se prezintă organului electoral atât pe suport de hârtie, cât și în variantă electronică;

b) declarația pe propria răspundere cu privire la veridicitatea datelor înscrise în cererea privind confirmarea persoanelor de încredere și incompatibilitățile prevăzute la pct. 7, conform modelului prevăzut la anexa nr. 2.

17. Documentele privind confirmarea persoanelor de încredere se prezintă de subiecții prevăzuți la pct. 3, după înregistrarea acestora în calitate de concurenți electorali, însă nu mai târziu de 7 zile înainte de ziua alegerilor. În cazul organizării turului doi de scrutin sau a votării repetate se aplică același termen-limită pentru depunerea documentelor privind confirmarea persoanelor de încredere.

18. În termen de cel mult 5 zile de la primirea documentelor prevăzute la pct. 16, organul electoral adoptă o hotărâre motivată prin care:

- a) admite cererea și confirmă persoanele de încredere conform listei prezentate;
- b) admite parțial cererea și confirmă doar persoanele de încredere care întrunesc condițiile stabilite la capitolul II, fiind refuzată confirmarea în cazul celorlalte persoane;
- c) respinge cererea și refuză confirmarea listei integrale a persoanelor de încredere desemnate.

19. Refuzul confirmării persoanelor de încredere în condițiile pct. 18 lit. b) nu exclude posibilitatea desemnării altor persoane, în limita numărului stabilit conform pct. 13 și cu respectarea procedurii descrise de prezentul regulament. Persoana în privința căreia a fost refuzată confirmarea în calitate de persoană de încredere nu poate fi desemnată în mod repetat în cadrul aceleiași perioade electorale, decât după înlăturarea cauzelor care au servit drept temei pentru refuzul confirmării.

20. În cazul respingerii cererii și al refuzului confirmării listei integrale a persoanelor de încredere desemnate, subiecții prevăzuți la pct. 3 pot înainta o nouă cerere după înlăturarea circumstanțelor care au stat la baza adoptării hotărârii organului electoral în temeiul pct. 18 lit. c).

21. Subiecții prevăzuți la pct. 3 pot solicita substituirea și/sau confirmarea suplimentară a persoanelor de încredere în limita numărului stabilit conform pct. 13, cu respectarea aceluiași proceduri și termene prevăzute la pct. 15 - 17. Asupra cererilor de substituire și/sau confirmare suplimentară, organul electoral adoptă hotărâri în condițiile pct. 18.

22. Hotărârile adoptate în cazurile prevăzute la pct. 18 pot fi contestate conform procedurii stabilite în capitolul XIII din Codul electoral nr. 325/2022.

23. După confirmarea persoanelor de încredere, organul electoral le eliberează, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 2 zile de la data confirmării, legitimații conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

#### **Capitolul IV. Drepturile, obligațiile și restricțiile persoanei de încredere**

24. În condițiile Codului electoral nr. 325/2022 și a cadrului normativ conex, persoana de încredere are dreptul:

- a) să participe la acțiunile aferente procesului de desfășurare a campaniei electorale a concurentului electoral;
- b) să facă agitație electorală în favoarea candidaților în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau altor forme de comunicare ce exclud încălcarea ordinii publice și normelor etice;
- c) să supună discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale acestora;
- d) să reprezinte subiectul care l-a desemnat în cadrul programelor audiovizuale cu caracter electoral;
- e) să reprezinte interesele concurentului electoral în relațiile cu autoritățile administrației publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale;

f) să asiste la ședințele organelor electorale, cu excepția ședințelor biroului electoral al secției de votare în ziua alegerilor și în ziua precedentă zilei alegerilor;

g) să fie remunerat de către subiectul care l-a desemnat pentru activitatea desfășurată;

h) să solicite suspendarea raporturilor de muncă, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. f) din Codul muncii nr. 154/2003, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere;

i) să beneficieze și de alte drepturi care nu contravin cadrului normativ în domeniul electoral și celui conex.

25. În activitatea sa, persoana de încredere are următoarele obligații:

a) să respecte Codul electoral nr. 325/2022 și alte acte normative aferente domeniului de activitate desfășurat, prezentul regulament, precum și alte acte administrative ale Comisiei Electorale Centrale;

b) să nu se afle în niciuna dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute la pct. 7, după caz, să asigure înlăturarea acestora;

c) să folosească un limbaj respectuos, să manifeste conduita corespunzătoare și respect față de funcționarii electorali și alți subiecți implicați în procesul electoral;

d) să respecte procedura și ordinea stabilită în cadrul ședințelor organelor electorale la care asistă, precum și în incinta sediilor acestora;

e) să se conformeze, în termenul stabilit, cerințelor înaintate de organele electorale, precum și dispozițiilor stabilite prin actele administrative ale acestora;

f) să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal la care are acces, să nu utilizeze și prelucreze datele cu caracter personal în alte scopuri decât cele prevăzute de legislație;

g) să desfășoare campanii electorale în favoarea subiectului care l-a desemnat, cu respectarea prevederilor capitolului VIII din Codul electoral nr. 325/2022 și ale Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate, precum și în condiții de concurență egală;

h) să asigure respectarea demnității tuturor participanților în campania electorală și să nu admită utilizarea discursului la ură, incitarea la discriminare și violență în cadrul acțiunilor de agitație electorală;

i) să respecte condițiile și limita spațiului acordat de către autoritățile administrației publice locale pentru plasarea afișajului electoral și celui pentru desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii;

j) să-și suspende raporturile de serviciu, în cazul în care exercită o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere;

k) să poarte, în mod vizibil, legitimația ce confirmă calitatea sa de persoană de încredere, eliberată de organul electoral care l-a confirmat.

26. Persoanei de încredere i se interzice:

a) să dea instrucțiuni funcționarilor electorali și/sau să întreprindă acțiuni contrare deciziilor organelor electorale, precum și să pericliteze activitatea acestora;

b) să insulte și/sau să amenințe funcționarii electorali sau alți subiecți electorali, precum și să utilizeze limbaj licențios în cadrul activităților electorale la care participă;

c) să intimideze și/sau să corupă prin orice metode și sub orice formă alegătorii, inclusiv să obstrucționeze actul de exprimare liberă a votului;

d) să se implice în procedura de completare a buletinului de vot în cazul prevăzut de art. 79

alin. (1) din Codul electoral;

e) să disemineze sau distribuie informații și materiale false, denigratoare și/sau defăimătoare la adresa subiecților electorali;

f) să incite la ură, discriminare, violență și să utilizeze în discursuri publice, mesaje și materiale de agitație electorală, stereotipuri și prejudecăți la adresa altor subiecți electorali;

g) să deterioreze sau să nimicească materialele electorale ale altor concurenți electorali, precum și să-i împiedice să distribuie afișe electorale sau să desfășoare întruniri cu caracter electoral în locurile permise;

h) să afișeze materiale de agitație electorală și să desfășoare agitație electorală în locurile interzise, inclusiv în incinta secției de votare sau la intrarea în localul secției de votare, precum și în ziua votării sau în ziua precedentă zilei votării;

i) să se afle în ziua alegerilor în perimetrul secției de votare sau localul secției de votare mai mult timp decât este necesar pentru a-și exercita dreptul de vot;

j) să ofere alegătorilor bani, cadouri, bunuri ori servicii, altele decât cele permise de legislație;

k) să ofere funcționarilor electorali bani, cadouri, bunuri, favoruri sau servicii;

l) să admită implicarea în acțiuni de agitație electorală a persoanelor sau entităților care sunt restricționate în acest sens potrivit legii;

m) să utilizeze resursele administrative în scopul susținerii campaniei electorale a subiectului care l-a desemnat, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, utilizarea echipamentelor, mijloacelor și bunurilor publice în campania electorală;

n) să organizeze în campania electorală transportarea alegătorilor spre secțiile de votare;

o) să întreprindă alte acțiuni care contravin cadrului normativ electoral și celui conex.

## **Capitolul V. Remunerarea activității persoanei de încredere**

27. Activitatea persoanelor de încredere poate fi remunerată sau realizată pe bază de voluntariat. În cazul în care se realizează pe bază de voluntariat, activitatea acestora urmează a fi evaluată de subiectul care l-a desemnat și reflectată în raportul financiar, conform procedurii stabilite prin regulamentul aprobat de Comisia Electorală Centrală.

28. Evaluarea activității persoanelor de încredere realizată pe bază de voluntariat se efectuează în baza salariului mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv (în continuare – *salariu mediu lunar*). Cuantumul remunerării activității persoanelor de încredere realizată pe bază de voluntariat se va stabili în mărime de 10% din salariul mediu lunar, după caz, pentru ambele tururi de scrutin.

29. În cazul în care aceeași persoană este desemnată de același subiect care a fost înregistrat atât în calitate de concurent electoral, cât și de participant la referendum, activitatea realizată pe bază de voluntariat este evaluată în mărime dublă față de cuantumul stabilit la pct. 28.

## **Capitolul VI. Încetarea calității de persoană de încredere. Răspunderea juridică**

30. Concurentul electoral poate, în orice moment, dar nu mai târziu de 7 zile până la alegeri, să solicite organului electoral corespunzător retragerea împuternicirilor persoanei (persoanelor) de încredere și, respectiv, anularea confirmării acestuia. În cazul organizării turului doi de scrutin sau a

votării repetate, se aplică același termen-limită pentru înaintarea cererii.

31. Persoana de încredere își încetează activitatea:

a) în ziua de vineri înainte de ziua votării;

b) în cazul anulării, în temeiul unei hotărâri definitive și irevocabile, a înregistrării subiectului care l-a desemnat sau retragerii acestuia din cursa electorală;

c) în cazul anulării confirmării acestuia în urma retragerii împuternicirilor de către subiectul care l-a desemnat, nerespectării condițiilor stabilite la pct. 6 și 7 sau în cazul constatării încălcării prevederilor actelor normative în domeniul electoral, constatate prin hotărârea organului electoral;

d) în cazul modificării hotărârii organului electoral în temeiul solicitării de substituire a acestuia;

e) în cazul decesului.

32. În cazurile prevăzute la pct. 31 lit. a) și e) – activitatea persoanei de încredere încetează de drept, iar în cazurile prevăzute la pct. 31 lit. b), c) și d) – activitatea persoanei de încredere încetează în baza hotărârii organului electoral.

33. Constatarea încălcării prevederilor actelor normative în domeniul electoral și nerespectării condițiilor și interdicțiilor stabilite de prezentul regulament se stabilește prin hotărâre a organului electoral care l-a confirmat sau a organului electoral ierarhic superior. Organul electoral examinează presupusele încălcări ale persoanei de încredere din oficiu sau în baza sesizării înaintate de subiecții electorali.

34. Organul electoral decide asupra anulării confirmării persoanei (persoanelor) de încredere în termen de 3 zile de la sesizarea sa ori de la inițierea examinării din oficiu, dar nu mai târziu de ziua de vineri înainte de ziua alegerilor. În cadrul examinării circumstanțelor care atrag după sine anularea confirmării, organul electoral se conduce de principiul proporționalității la aprecierea abaterii stabilite în raport cu comportamentul persoanei (persoanelor) de încredere.

35. În perioada de examinare a circumstanțelor stabilite la pct. 33 și 34, organul electoral poate decide asupra suspendării împuternicirilor persoanei de încredere în privința căreia a fost inițiată procedura de anulare a confirmării, inclusiv la solicitarea subiectului care l-a desemnat.

36. Pentru nerespectarea prevederilor Codului electoral nr. 325/2022 și ale cadrului normativ conex, persoana de încredere poartă răspundere administrativă, contravențională sau penală.

37. Președinții organelor electorale și alți subiecți implicați în procesul electoral sunt obligați să informeze imediat, dar nu mai târziu de 48 de ore din momentul constatării, Comisia Electorală Centrală, organele procuraturii, poliția sau alte autorități competente despre acțiunile/inacțiunile persoanelor de încredere ce conțin elemente constitutive ale unei contravenții ori infracțiuni privind organizarea și desfășurarea alegerilor.